

ปัญหาในการดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอนสังคมศึกษา
ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู

นางสาว สุมาลี วิไลรัตน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
006020
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

PROBLEMS IN THE IMPLEMENTATION OF THE SOCIAL STUDIES
PROGRAM AT THE UNDERGRADUATE LEVEL IN TEACHERS COLLEGES

Miss Sumalee Walairat

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fullillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาในการดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอน
สังคมศึกษาระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู

โดย

นางสาว สุมาลี วิไลรัตน์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองรัชนี้ นิ่มนวล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิมฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองรัชนี้ นิ่มนวล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวุฒิกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาในการดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอนสังคมศึกษา
ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู

ชื่อนิสิต นางสาว สุมาลี วิไลรัตน์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองรัชนี้ นิ่มนวล

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์สังคมศึกษา
ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการสอนสังคมศึกษา
ในระดับปริญญาตรี ในด้านหลักสูตร วิธีสอน การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลัก
สูตร การวัดผลการสอน และความต้องการความช่วยเหลือ ในการสอนวิชาสังคมศึกษา
จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนสังคมศึกษา ในระดับ
ปริญญาตรีของวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ผู้สอนสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัย
ครูส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ๑๓ แห่ง จำนวน ๑๐๐ ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ๘๒
ชุด ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และค่า $t - test$ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า อาจารย์สังคมนตรีในวิทยาลัยครูส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือ ในการดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอนสังคมนตรี ระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ

๑. ต้องการให้มีการปรับปรุงหลักสูตร และประมวลการสอนสังคมนตรี ในระดับปริญญาตรี เพราะมีเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกัน
๒. ต้องการรับการอบรม และนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอน และเนื้อหาวิชา
๓. ไม่มีใจว่าแบบทดสอบที่ใช้จะให้ผลตรงตามที่ต้องการ
๔. ขาดเอกสารทางวิชาการ และสื่อประกอบการสอนสังคมนตรี
๕. มีปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษา คือ นักศึกษามีพื้นฐานทางสังคมนตรีแตกต่างกัน และขาดทักษะ ในการคิด วิพากษ์วิจารณ์ และวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ
๖. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างอาจารย์สังคมนตรี ในหน่วยงานเดียวกัน
๗. มีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก
๘. ขาดงบประมาณในการปรับปรุงการเรียนการสอนสังคมนตรี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Problems in the Implementation of the Social Studies
Program at the Undergraduate Level in Teachers
Colleges.

Name   Miss Sumalee Wilairat

Thesis Advisor   Assistant Professor Dr. Rungratchanee Nimmual.

Department   Secondary Education

Academic Year   1979

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this study were to compare the opinions of Social Studies teachers in central and regional areas teachers colleges concerning with problems of teaching Social Studies at the undergraduate level in order to be one mean of developing the Social Studies program at this level. These problems were classified into curriculum, methods of teaching, utilization of instructional media, extra-curricula activities, and evaluation. Needs for help in teaching Social Studies from the related institutions were also surveyed.

Procedures

One hundred questionnaires were prepared and distributed to Social Studies teachers in thirteen central and regional areas teacher colleges. Of these eighty - two (82%) were returned and the data were analysed by means of percentage, mean , standard deviation and t-test. The results were

presented in tabular form and by narrative.

Findings

The researcher found that there was no significant difference between Social Studies teachers in both central and regional areas teacher colleges regarding to needs for help and problems in the implementation of the Social Studies program at the undergraduate level.

1. A need for improving the curriculum and the course syllabus of Social Studies at the undergraduate level because of the overlapping of the subject matter.

2. A need to be trained and supervised in the methodology and the subject matter.

3. No confidence of the validity of the tests given during the term and the final exam.

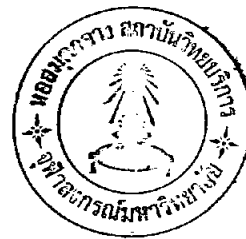
4. A lack of references and instructional media in this field.

5. Students having different levels of knowledge in Social Studies, and lacking the skills of thinking, criticism and analysis of problems.

6. A lack of good cooperation among Social Studies teachers in the department.

7. Too much extra work for teachers.

8. Inadequate budget to improve the education in this field.

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาในการจัดดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอน
สังคมศึกษา ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู" นี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.เวียงรัชนี้ นิ่มนวล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ไฉ่ ณ ที่นี้ด้วย ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ
และขอบคุณอาจารย์สังคมศึกษา ของวิทยาลัยครูทั้ง ๑๓ แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบ
สอบถาม

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณกนิษฐา วิไลรัตน์ และคุณบัณฑิต อ่ำบุญ ที่ให้ความช่วย
เหลือและเป็นกำลังใจในการเรียน และการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจน

สุมาลี วิไลรัตน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิจกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่	
๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๕
คุณค่าของการวิจัย	๕
การดำเนินงานวิจัย	๕
คำจำกัดความ	๖
๒ งานวิจัยและการค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง	๗
๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๔
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๔
๕ สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	๘๕
บรรณานุกรม	๑๐๓
ภาคผนวก	๑๐๖
ประวัติผู้เขียน	๑๒๘

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตราวาง

ตารางที่		หน้า
๑	เหตุผลในการสอนวิชาสังคมศึกษา	๒๖
๒	งานพิเศษอื่น ๆ ที่ทำนอกเหนือจากการสอน	๒๗
๓	ระดับความรู้ในวิชาสังคมศึกษา	๒๘
๔	ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์	๒๙
๕	บุคคลที่ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในการสอน	๓๐
๖	สุขภาพปัจจุบันของอาจารย์	๓๑
๗	ความเพียงพอของรายได้จากการเป็นข้าราชการประจำ	๓๒
๘	ผู้ที่ทำหน้าที่เตรียมโปรแกรมการสอนสังคมศึกษา	๓๓
๙	สิ่งที่วิทยาลัยจัดทำเพื่อช่วยเหลืออาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา	๓๔
๑๐	เกณฑ์ในการพิจารณาจักอาจารย์เข้าสอน	๓๕
๑๑	ความช่วยเหลือทางการสอนของหัวหน้าภาค	๓๖
๑๒	วิธีการติดตามผลการทำงานของอาจารย์	๓๗
๑๓	สิ่งที่วิทยาลัยจัดทำเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพในการสอน	๓๘
๑๔	ความต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการศึกษา	๓๙
๑๕	สิ่งที่ต้องการจากการอบรมและนิเทศการศึกษา	๔๐
๑๖	ความช่วยเหลือทางการสอนสังคมศึกษาของศึกษานิเทศก์	๔๑
๑๗	วิธีการดำเนินการสอน	๔๒
๑๘	การกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอน	๔๓
๑๙	ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	๔๔
๒๐	ประโยชน์ของการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	๔๕
๒๑	การเตรียมการสอนของอาจารย์	๔๖
๒๒	สิ่งที่ใช้ประกอบการเตรียมการสอนสังคมศึกษา	๔๗
๒๓	ผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณาจัดซื้อหนังสือในสายสังคมศึกษา	๔๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๔	การเตรียมนักศึกษาก่อนทำการสอน	๔๙
๒๕	สิ่งที่เสริมสร้างให้กับนักศึกษาในวิชาสังคมศึกษา	๕๐
๒๖	การสร้างทัศนคติและนิสัยที่ดีแก่นักศึกษาในโอกาสต่าง ๆ	๕๒
๒๗	ความรู้สึกหลังจากการสอน	๕๓
๒๘	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีชั่วโมงสอนจำนวนมาก	๕๔
๒๙	ปัญหาหรืออุปสรรคในการสอนสังคมศึกษาของอาจารย์	๕๕
๓๐	ปัญหาหรืออุปสรรคในการสอนสังคมศึกษาที่เกิดจากตัวนักศึกษา	๕๗
๓๑	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้ในการสอนสังคมศึกษา	๕๘
๓๒	กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ใช้ประกอบการสอนสังคมศึกษา	๖๒
๓๓	ความเห็นเกี่ยวกับความสนใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา	๖๓
๓๔	บุคคลที่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	๖๔
๓๕	วิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	๖๕
๓๖	ประเภทของสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนสังคมศึกษา	๖๖
๓๗	จำนวนของสื่อการสอน	๖๗
๓๘	ปัญหาในการใช้สื่อประกอบการสอนสังคมศึกษา	๖๘
๓๙	ปัญหาในการสร้างสื่อการสอนของอาจารย์สังคมศึกษา	๖๙
๔๐	การใช้สื่อการสอนของอาจารย์สังคมศึกษา	๗๐
๔๑	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนสังคมศึกษา	๗๑
๔๒	ปฏิกิริยาของนักศึกษาต่อการใช้สื่อการสอน	๗๒
๔๓	วิธีประเมินผลการสอนสังคมศึกษา	๗๓
๔๔	ความมุ่งหมายในการวัดผลวิชาสังคมศึกษา	๗๔
๔๕	ที่มาของข้อสอบที่ใช้เพื่อวัดผลการศึกษาวิชาสังคมศึกษา	๗๕
๔๖	แบบทดสอบที่ให้ประโยชน์ในการวัดผลการเรียนการสอน	๗๖
๔๗	ระยะเวลาที่เหมาะสมจะทำการประเมินผลการสอนสังคมศึกษา	๗๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔๘	ปัญหาในการประเมินผล	๓๘
๔๙	ความเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี	๓๙
๕๐	สิ่งที่ต้องการจะปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา	๔๐
๕๑	วิชาที่เห็นว่าควรได้รับการปรับปรุงทางด้านวิธีสอน เพื่อให้ประโยชน์ ต่อสังคมในปัจจุบัน	๔๑
๕๒	วิชาที่เห็นว่าควรได้รับการปรับปรุงด้านเนื้อหาวิชา เพื่อให้ประโยชน์ ต่อสังคมในปัจจุบัน	๔๒
๕๓	ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการสอนสังคมศึกษาในวิทยาลัยครู	๔๓
๕๔	สิ่งที่เสนอสรุปต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนสังคมศึกษาใน วิทยาลัยครู	๔๔

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย